

Tieslietu padome nosaka stratēģisku virsmērķi – līdzvērtīga pārstāvība valsts varas atzaru dialogā

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 26.03.2024.

Sākt diskusiju par Tieslietu padomes statusu un funkcijām, it īpaši par nepieciešamību paredzēt Tieslietu padomei likumdošanas iniciatīvu un nostiprināt to Satversmē kā konstitucionālu orgānu – tas ir viens no uzdevumiem 2021.gada 12.martā apstiprinātajā Tieslietu padomes stratēģijā turpmākajiem pieciem gadiem.

Stratēģijā noteikts, ka Tieslietu padomes virsmērķis ir panākt līdzvērtīgu tiesu sistēmas pārstāvēšanu valsts varas atzaru dialogā, lai nodrošinātu tiesu varas neatkarību, kvalitāti, attīstību un atbildību.

Tieslietu padome novērtē, ka darbības pirmajos desmit gados tā ir pierādījusi savu potenciālu Latvijas tiesu varas neatkarības stiprināšanā. Ir panākts progress tiesu sistēmas neatkarības nodrošināšanā, it sevišķi Tieslietu padomei pārņemot savā pārziņā tiesnešu karjeras virzības jautājumus, kā arī piedaloties tiesu sistēmas reformās. Turpmākās darbības stratēģijā Tieslietu padome izvirza mērķus, kas aktuāli, ņemot vērā Latvijas tiesu sistēmas pašreizējo stāvokli, kā arī Eiropas Savienības un starptautisko institūciju vērtējumu.

Tieslietu padome turpmākajiem pieciem gadiem noteikusi četrus galvenos darbības virzienus, kā arī mērķus un uzdevumus katrā no šiem virzieniem.

Tiesu varas neatkarības stiprināšana. Mērķis ir veicināt tiesu varas neatkarību no izpildvaras un attīstīt neatkarības garantijas.

Uzdevumi mērķa sasniegšanai: panākt tiesu kā konstitucionāla orgāna budžeta neatkarību; pārņemt no izpildvaras tiesnešu apmācību; stiprināt tiesnešu pašpārvaldes institūcijas un to sadarbību ar Tieslietu padomi; paaugstināt tiesnešu neatkarības pašnovērtējumu; noteikt tiesu varai piederošo personu profesionālos standartus; piedalīties tiesnešu un tiesu darbinieku konkurētspējīgas atbildības modeļa izstrādē, kā arī tiesu politikas veidošanā un normatīvā regulējuma pilnveidošanā jautājumos, kas tieši ietekmē tiesu sistēmas funkcionēšanu.

Tieslietu padomes darbības funkcionalitātes un lomas stiprināšana. Mērķis ir panākt, lai Tieslietu padome ir respektēts tiesu sistēmas interešu pārstāvis, tajā skaitā politikas plānošanas procesā.

Tieslietu padome uzskata par nepieciešamu uzsākt diskusiju par tās statusu un funkcijām, it īpaši par nepieciešamību paredzēt Tieslietu padomei likumdošanas iniciatīvu un nostiprināt to Satversmē kā konstitucionālu orgānu. Tieslietu padome veiks tiesu organizatoriskās vadības funkciju auditu, lai pārņemtu no izpildvaras daļu funkciju, atbilstoši attīstot Tieslietu padomes administratīvo kapacitāti. Kā savus uzdevumus padome noteikusi arī analizēt un, ja nepieciešams, iniciēt Tieslietu padomes sastāva izmaiņas, padomes locekļu balsstiesību regulējumu, lai lēmumu pieņemšana par tiesnešu karjeras virzību būtu tikai tiesnešu pārziņā, kā arī veicināt tiesnešu pilnvērtīgu iesaisti Tieslietu padomes un pašpārvaldes institūciju darbā. Attīstot Tieslietu padomes starptautisko sadarbību, tā aktīvi darbosies Eiropas Tieslietu padomju asociācijā un izmantos citu valstu pieredzi tiesu sistēmas organizēšanā.

Efektīva un kvalitatīva tiesu vara. Mērķis ir panākt, lai Latvijas tiesu sistēma ir efektīva, ērta, savlaicīga, sabiedrībai saprotama un pieejama.

Tieslietu padomes uzmanības lokā būs tiesu spriedumu kvalitāte, lietu izskatīšanas termiņi, sistēmas darba efektivitāte un piekļuve

tiesām, tiesnešu novērtēšanas process, tiesu sistēmas digitalizācijas procesi, tiesnešu specializācijas standarti, darbinieku novērtēšanas un atlīdzības sistēma. Tieslietu padome veicinās problēmu apzināšanu tiesu sistēmā un nodrošinās saikni ar tiesu priekšsēdētājiem.

Sabiedrības uzticēšanās tiesu varai. Mērķis ir nodrošināt sabiedrības izpratni par tiesu varu, lai tādējādi palielinātu uzticēšanos.

Tieslietu padome veicinās tiesu sistēmas komunikācijas stratēģijas uzdevumu izpildi un vienotu komunikācijas principu ievērošanu tiesu varas institūcijās, kā arī pastāvīgi informēs sabiedrību par tās dialogu ar konstitucionālajiem orgāniem. Lai veidotu veiksmīgu dialogu, tiks gan attīstītas tiesu varas pārstāvju prasmes sniegt informāciju par tiesu varas aktualitātēm, gan izglītota sabiedrība. Tieslietu padome periodiski izvērtēs sabiedrības uzticēšanos un attieksmi pret tiesu sistēmu un tiesu darbu.

Informāciju sagatavoja

Augstākās tiesas Komunikācijas nodaļas vadītāja Rasma Zvejniece

E-pasts: rasma.zvejniece@at.gov.lv, tālrunis: 67020396, 28652211

<https://www.tieslietupadome.lv/lv/jaunums/tieslietu-padome-nosaka-strategisku-virsmerki-lidzvertiga-parstaviba-valsts-varas-atzaru-dialoga>